

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **R. C. R. M.**
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017, č. j. OAM-145/LE-LE05-VL11-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017, č. j. OAM-145/LE-LE05-VL11-2016, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl v záhlaví specifikované rozhodnutí žalovaného, který rozhodl o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce opustil dne 10. 9. 2017 bez svolení správního orgánu pobytové středisko Kostelec nad

Orlicí. Od uvedeného dne tedy není správnímu orgánu známo místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

2. Krajský soud usnesením ze dne 30. 10. 2017 přiznal žalobě odkladný účinek.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Žalobce v žalobě uvedl, že odjel na jednodenní návštěvu své matky, která se v rámci tzv. povolené propustky zdržuje v Praze (kde pracuje). Z pobytového řádu pobytového střediska plyne, že žadatelé žijící ve středisku nejsou povinni ohlašovat pobyt mimo středisko, pokud nepřekročí 24 hodin. Žalobce odjel z Kostelce nad Orlicí dne 9. 9. 2017 v pozdních večerních hodinách do Prahy a plánoval se navrátit následující den autobusem s předpokládaným příjezdem do Kostelce dne 10. 9. 2017 ve 21.50 hod. To se mu však nepodařilo a do pobytového střediska se dostavil až dne 11. 9. 2017 přibližně v 5.30 hod. ráno. V den vydání napadeného rozhodnutí (11. 9. 2017) žalobce tedy již prokazatelně pobýval v pobytovém středisku, byť správní orgán tvrdí, že jeho místo pobytu není známo. Jeho pobyt tak nebyl „neznámý“ ve smyslu § 25 písm. j) zákona o azylu. Žalobce dále podrobně popsal průběh jeho zpáteční cesty do Kostelce nad Orlicí a důvody, pro které se opozdil s návratem do pobytového střediska (ve zkratce řečeno – autobus, kterým hodlal jet, byl v době jeho příchodu již plně obsazen, a tak musel využít pozdější spoj).
4. Podle žalobce správní orgán na základě jediného údaje o zpoždění několika hodin s návratem do pobytového střediska dospěl bez dalšího k závěru, že je místo jeho pobytu neznámé, aniž by učinil jakýkoli další krok ke zjištění adresy žalobce. Přitom pouhým dotázáním se v rámci svého vlastního úřadu mohl seznat, že žalobce je již řádně přítomen ve středisku. Paradoxně předvolání k převzetí rozhodnutí bylo žalobci bez jakéhokoliv problému řádně doručeno přímo v pobytovém středisku a žalobce se řádně dostavil k předmětnému správnímu úkonu. Až tehdy se dozvěděl, že správní orgán považoval jeho pobyt v PoS Kostelec za neznámý.
5. Žalobce dále namítl, že správní orgán nijak neodůvodnil, proč by na základě dosud zjištěného skutkového stavu nemělo být možné rozhodnout ve věci, jak vyžaduje druhá z podmínek stanovených v § 25 písm. j) zákona o azylu. Podle žalobce již byl v řízení zjištěn skutkový stav v takovém rozsahu, že rozhodnutí ve věci nic nebránilo.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek. Konstatoval, že žalobce byl povinen hlásit svůj odchod z pobytového střediska, pokud byl delší než 24 hodin. Dále odkázal na § 81 zákona o azylu, podle nějž má cizinec ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku právo opustit pobytové středisko za podmínek stanovených v § 82 téhož zákona. Dle § 82 odst. 1 zákona o azylu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen písemně oznámit ministerstvu opuštění pobytového střediska na dobu delší než 24 hodin. V oznámení žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvede adresu, kde se bude zdržovat, a délku pobytu mimo pobytové středisko. Žalobce překročil dobu 24 hodin mimo pobytové středisko, nepoužil žádných dostupných telekomunikačních prostředků k tomu, aby odůvodnil svůj pozdní návrat na pobytové středisko, tudíž neoznámil místo pobytu. Z aktuálně shromážděných podkladů navíc nebyl zjištěn stav věci, o němž by nebyly důvodné pochybnosti, proto nebylo možné o

žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout. Žalovaný tak byl nucen řízení dle § 25 písm. j) zákona o azylu zastavit.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen “s. ř. s.”). Učinil tak bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí aplikoval § 25 písm. j) zákona o azylu, podle nějž se správní řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
9. Podle žalovaného nebylo možné zjistit místo pobytu žalobce, neboť dne 10. 9. 2017 bez svolení žalovaného opustil pobytové středisko Kostelec nad Orlicí (v němž byl hlášen k pobytu). Žalobce připouští, že uvedené pobytové středisko opustil dne 9. 9. 2017, aniž by žalovanému oznámil jeho opuštění a uvedl adresu, kde se bude zdržovat. Zároveň přiznává, že nedodržel povinnost navrátit se do pobytového střediska do 24 hodin od jeho opuštění, která je pro takové případy zákonem stanovena (§ 82 odst. 1 zákona o azylu). Žalobce nicméně namítá, že se s návratem opozdil pouze o několik hodin, do pobytového střediska se dostavil dne 11. 9. 2017 přibližně v 5.30 hod. ráno, a tak nebyl důvod k tomu, aby na něj žalovaný v době vydání napadeného rozhodnutí (tj. dne 11. 9. 2017) nahlížel jako na osobu, u níž nelze zjistit místo pobytu.
10. Krajský soud shledal danou žalobní námitku důvodnou.
11. Krajský soud předesílá, že § 25 písm. j) zákona o azylu je třeba interpretovat restriktivně, neboť při jeho aplikaci vůbec nedochází k meritornímu posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tedy vydání rozhodnutí ve věci samé. Účelem zmíněného ustanovení je toliko zamezit vedení dalšího řízení o žádosti v situaci, kdy je žadatel prokazatelně neznámého pobytu, neboť by to postrádalo smysl (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 14/2013 – 30). Účelem naopak není sankcionovat žalobce za porušení § 82 zákona o azylu, k tomu je určeno rozhodnutí o přestupku podle § 93 odst. 3 písm. m) zákona o azylu. Opustí-li tedy žadatel o mezinárodní ochranu pobytové středisko a přitom se dopustí určitého porušení režimu stanoveného v § 82 zákona o azylu, avšak následně se do pobytového střediska navrátí, žalovaný již nemůže zastavit řízení dle § 25 písm. j) zákona o azylu. Žadatel v takový moment zjevně není osobou, u níž nelze zjistit místo pobytu (jiná situace by nastala tehdy, pokud by žalovaný rozhodl o zastavení řízení a žadatel se teprve následně navrátil do pobytového střediska).
12. Žalovaný proto nemůže rozhodnout o zastavení řízení podle § 25 písm. j) zákona o azylu pouze na základě zjištění, že žadatel o mezinárodní ochranu opustil pobytové středisko bez oznámení jeho opuštění a nevrátil se do 24 hodin od jeho opuštění. Žalovaný je zároveň povinen bezprostředně před vydáním takového rozhodnutí přinejmenším ověřit, zda se již žadatel nevrátil do pobytového střediska, případně učinit i další kroky k zjištění jeho pobytu, které jsou přiměřené s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu. Tyto kroky by pak měl zachytit do správního spisu (analogicky viz judikaturu k § 33 zákona o azylu, například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2012, č. j. 4 Azs 12/2012 – 32). Obsah předloženého správního spisu (ale ani odůvodnění žalobou

napadeného rozhodnutí či vyjádření žalovaného k žalobě) však nesvědčí o tom, že by žalovaný v nyní posuzovaném případě takto postupoval.

13. Žalobce přitom namítá, že pokud by žalovaný před vydáním rozhodnutí o zastavení řízení ověřil jeho pobyt, zjistil by, že se již v pobytovém středisku nachází. Za účelem prokázání tohoto tvrzení navrhl provedení důkazu cestovními doklady z jeho zpáteční cesty do Kostelce nad Orlicí, evidencí příchodů a odchodů Správy uprchlických zařízení MV ČR z vrátnice pobytového střediska v Kostelci nad Orlicí, případně také videem, na nějž zaznamenal svou noční cestu vlakem. Krajský soud ale nepovažoval za nutné provádět tyto důkazy. Ze správního spisu plyne, že žalobce se v následujících dnech v pobytovém středisku již zdržoval (zcela jistě dne 22. 9. 2017, kdy byl předvolán k převzetí žalobou napadeného rozhodnutí, což učinil). Žalovaný pak žalobcovo tvrzení, podle nějž se žalobce navrátil do pobytového střediska již v brzkých ranních hodinách dne 11. 9. 2017, nijak nerozporuje. Žalovaný argumentuje toliko poukazem na to, že žalobce nedodržel svou povinnost navrátit se do 24 hodin od opuštění pobytového střediska. Za těchto okolností krajský soud považoval za nadbytečné vést dokazování k prokázání toho, jak probíhala zpáteční cesta žalobce do pobytového střediska, jaké byly důvody jeho zdržení a kdy přesně se do pobytového střediska navrátil. Žalovaný totiž zjevně nezjistil skutkový stav v rozsahu, který byl nezbytný pro vydání rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. j) zákona o azylu.

V. Závěr a náklady řízení

14. S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného pro vady řízení dle § 76 odst. 1 s. ř. s., zároveň věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.).
15. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalobci, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. listopadu 2018

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: R. V.